

Narada z dyrektorami szkół i placówek oświatowych

27 marca - 4 kwietnia 2023 r.

Program narady

1. Przygotowanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły.
2. Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych - wybrane zagadnienia.
3. Zmiany w przepisach prawa oświatowego.
4. Opiniowanie arkuszy organizacji szkół i placówek.
5. Sprawy różne, komunikaty.
 - a) Przemoc rówieśnicza – uwagi i rekomendacje.
 - b) Likwidacja i przekształcanie szkół i placówek – przypomnienie zasad.
 - c) Okres obowiązywania stopnia alarmowego BRAVO oraz CZARLI CRP.
 - d) Stanowisko MEiN w sprawie studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.
 - e) Sprawa realizacji godziny konsultacyjnej w czasie „okienka” nauczyciela.
 - f) Zaproszenia na konferencje.

Przygotowanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

Przygotowanie uczniów do egzaminu końcowego zarówno w szkołach podstawowych, jak i ponadpodstawowych jest istotnym tematem, szczególnie w kontekście słabych wyników osiągniętych przez uczniów wielu szkół naszego województwa.

Dla większości dyrektorów temat jest oczywisty, znany, dla niektórych może wydawać się mniej istotny, gdyż osiągnięcia ich uczniów są dobre lub bardzo dobre. Jednak w ocenie zewnętrznego nadzoru pedagogicznego do niektórych tematów należy wracać wielokrotnie i kolejny raz zadawać sobie pytania, które wydają się oczywiste, np.:

- 1) Kiedy rozpoczyna się proces przygotowywania uczniów do egzaminu zewnętrznego, na czym polega, jaka jest tu rola dyrektora szkoły?
- 2) Od kogo zależą dobre wyniki uczniów/szkoły na egzaminie zewnętrznym?
- 3) Czy w roku szkolnym 2022/2023 podjęto wszelkie możliwe działania, by dobrze przygotować ósmoklasistów/maturzystów/zawodowców do ich egzaminów?

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

Ad. 1. Kiedy rozpoczyna się proces przygotowywania uczniów do egzaminu zewnętrznego, na czym polega, jaka jest tu rola dyrektora szkoły?

- w szkole podstawowej – od IV klasy i trwa do kl. VIII
- w szkole ponadpodstawowej – od I klasy i trwa do IV lub V

Dyrektor na początku etapu edukacyjnego w każdym roku szkolnym podejmuje działania mające fundamentalny wpływ na kształcenie uczniów, a także ich właściwy rozwój i motywację do nauki:

- **dopuszcza do użytku program** nauczania dla każdego oddziału rozpoczynającego nowy etap edukacyjny (nauczyciel wybiera program, ale dopuszczając program do użytku dyrektor ponosi odpowiedzialność za jego realizację w danym oddziale) ([ustawa o systemie oświaty](#));
- **ustala zestaw podręczników** lub materiałów edukacyjnych obowiązujących we wszystkich oddziałach danej klasy przez co najmniej trzy lata, w każdym roku ustala zestaw materiałów ćwiczeniowych;
- **powołuje w szkole zespoły** nauczycieli, w tym „**zespół nauczycieli uczących w jednym oddziale**” (NUWJO) ([rozp. MEN w sprawie wymagań dla szkół](#));
- **ustala i akceptuje zadania zespołów**, w tym zespołu NUWJO., jak np. obowiązek przeprowadzenia na początku etapu edukacyjnego diagnozy potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego ucznia (potrzeb: edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, wynikających z sytuacji społecznej, narodowościowej, niepełnosprawności, itp.);

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

- **nadzoruje pracę** każdego zespołu, **interesuje się** wynikami przeprowadzonych na początku roku diagnoz oraz ustaleniami dotyczącymi wyrównywania szans edukacyjnych i prowadzenia działań rozwojowych, w tym dla uczniów wykazujących określone talenty i uzdolnienia;
- **pozyskuje** informacje od nauczycieli o wynikach diagnoz przedmiotowych (na wejściu), w tym o wnioskach, planowanych działaniach, potrzebach dotyczących warsztatu pracy nauczyciela i szkoły;
- **organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną** dla uczniów wymagających takiej pomocy i nadzoruje jej udzielanie zgodnie z ustaleniami w tym zakresie;
- **organizuje współpracę** z rodzicami i organizacjami uczniowskimi, tak by wszyscy czuli się członkami społeczności szkolnej odpowiedzialnymi za bieżące i końcowe osiągnięcia uczniów, w tym za wyniki czekającego ich egzaminu zewnętrznego;
- **planuje i sprawuje wewnętrzny nadzór pedagogiczny** ukierunkowany na efektywną realizację procesu edukacyjnego;
- podejmuje również inne działania istotne dla bezpiecznego funkcjonowania każdego ucznia i pracy szkoły.

Każde wymienione działanie **jest procesem** rozpoczynającym się w klasie IV SP czy kl. I szkoły ponadpodstawowej, którego **jakość rzutuje na efekty kształcenia**.

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

Ad. 2 Od kogo zależą dobre wyniki uczniów (szkoły) na egzaminie zewnętrznym?

Wszyscy muszą być zaangażowani w realizację swoich zadań i dobrze współpracować ze sobą

Dyrektor → Nauczyciele → Uczniowie → Rodzice

Dyrektor – ma narzędzie jakim jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny i kompetencje do korzystania z tego narzędzia

Nauczyciel – jest zaangażowany, ma kwalifikacje zawodowe, predyspozycje i kompetencje

Uczeń – jest zmotywowany i zaangażowany w pracę edukacyjną

Rodzice – wspierają dziecko, motywują, współpracują ze szkołą

W jaki sposób sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez dyrektora wpływa na efekty kształcenia ?

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

FORMY NADZORU PEDAGOGICZNEGO

WSPOMAGANIE

KONTROLA

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły ukierunkowany na podnoszenie jakości pracy szkoły, w tym efektów kształcenia, planowany w każdym roku szkolnym z uwzględnieniem w szczególności wniosków z nadzoru sprawowanego w poprzednim roku szkolnym

KONTROLA prowadzona jest w celu oceny (§ 14 ust. 5 rozp. w sprawie nadzoru pedagogicznego):

- a) stanu przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki,
- b) przebiegu procesów kształcenia i wychowania w szkole lub placówce,
- c) efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

W **każdym roku szkolnym** w odniesieniu do przedmiotów objętych egzaminem zewnętrznym, konieczna jest w szczególności kontrola:

- realizacji przez nauczyciela podstawy programowej/programu nauczania (terminowość, zgodność treści, stosowanie warunków i sposobów realizacji, zaplanowanych form i metod),
- zgodności przedmiotowego oceniania z zasadami oceniania wewnątrzszkolnego,
- przebiegu procesów edukacyjnych (np. z wykorzystaniem odpowiednio zaplanowanej obserwacji).

Na podstawie wyników kontroli, dyrektor formułuje wnioski, wydaje zalecenia nauczycielom, planuje działania na kolejny rok szkolny.

WSPOMAGANIE obejmuje (§ 22 ust. 1 pkt 3 rozp. w sprawie nadzoru pedagogicznego :

- a) diagnozę pracy szkoły lub placówki,
- b) planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,
- c) prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i porad.

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

W **każdym roku szkolnym**, mając na uwadze wzrost jakości pracy szkoły, w tym wzrost lub utrzymanie wysokich efektów kształcenia, w ramach wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, dyrektor:

a) diagnozuje pracę szkoły, w tym:

- przebieg procesów edukacyjnych (np. z wykorzystaniem obserwacji zajęć edukacyjnych – ustala cel obserwacji, planuje przedmioty i oddziały, które zostaną objęte obserwacją, przygotowuje odpowiedni arkusz, wyciąga wnioski),
- pracę zespołów nauczycieli (celowość i adekwatność ustalonych zadań, terminowość i systemowość, umiejętność prowadzonych działań, jak np. diagnozy przedmiotowe, prowadzenie analizy wyników egzaminów zewnętrznych, itp.),
- umiejętność i skuteczność udzielania przez nauczycieli i specjalistów pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- funkcjonowanie zasad współpracy z rodzicami,
- funkcjonowanie istniejących w szkole form doskonalenia zawodowego nauczycieli, np. prowadzenie zajęć otwartych i ich wykorzystanie przez nauczycieli do doskonalenia własnych zajęć,
- inne

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

Dyrektor formułuje wnioski z prowadzonej *diagnozy szkoły*, jako formy nadzoru pedagogicznego oraz planuje działania wspomagające nauczycieli i doskonalące pracę szkoły w kolejnym półroczu lub roku szkolnym.

b) planuje działania rozwojowe, w tym motywuje nauczycieli do doskonalenia zawodowego

Dyrektor we współpracy z nauczycielami sporządza plan doskonalenia zawodowego nauczycieli na dany rok szkolny obejmujący zewnętrzne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, biorąc pod uwagę wnioski z nadzoru pedagogicznego z ubiegłego roku, potrzeby szkoły (studia podyplomowe), potrzeby nauczycieli;

Plan doskonalenia zawodowego nauczycieli powinien uwzględniać:

- obowiązkowy udział każdego nauczyciela, a w szczególności nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych w **konferencjach metodycznych** prowadzonych przez odpowiedniego doradcę metodycznego

Z przeprowadzonej przez LKO w br. szkolnym ankiety nt. doskonalenia zawodowego nauczycieli (uczestniczyło w niej 209 szkół podstawowych województwa lubuskiego) wynika, że w roku 2022 w konferencji metodycznej (lub innej formie doskonalenia zawodowego prowadzonej przez doradcę metodycznego) nie uczestniczyli nauczyciele :

- języka polskiego – 15% (32/209 badanych szkół)
- języka angielskiego – 21,5% (45)
- matematyki – ok. 18% (37)
- języka niemieckiego – ok. 40% (84)

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

- udział nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych w odpowiedniej **sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli** prowadzonej przez doradcę metodycznego lub konsultanta PDN

*Z tej formy doskonalenia zawodowego **korzystają** nauczyciele **od 28%** badanych szkół (język niemiecki) **do 40%** (matematyka)*

- udział **w innych formach** doskonalenia zawodowego nauczycieli, doskonalących ich kompetencje zarówno w obszarze realizacji procesu edukacyjnego, jak i analizy wyników (diagnoz, egzaminów), formułowania wniosków i rekomendacji oraz planowania adekwatnych działań
- udział **przedstawicieli kadry kierowniczej** w zewnętrznych formach doskonalenia przewidzianych dla dyrektorów, wicedyrektorów
- udział nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych w szkoleniach nadających **uprawnienia egzaminatora** egzaminu ósmoklasisty/ egzaminu maturalnego/egzaminu zawodowego

*Na 209 szkół **tylko 51** zadeklarowało w ankiecie, że w br. szkolnym nauczyciel szkoły weźmie udział w szkoleniu nadającym uprawnienia egzaminatora.*

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

Plan DZN uwzględnia też **wspomaganie** oferowane przez placówki doskonalenia nauczycieli w ramach ich zadań statutowych (jeśli szkoła potrzebuje takiego wspomagania może z niego korzystać zarówno szkoła podstawowa, jak i ponadpodstawowa).

Wspomaganie to, zgodnie z prawem, obejmuje:

- a) pomoc w diagnozowaniu potrzeb szkoły,
- b) ustalanie sposobów działania prowadzących do ustalenia potrzeb szkoły,
- c) zaplanowanie form wspomagania i ich realizację,
- d) wspólną ocenę efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomagania.

*Wyniki ww. ankiety LKO wskazują, że z zewnętrznej formy wspomagania w dwóch ostatnich latach korzystały **84 szkoły** podstawowe województwa lubuskiego (Wydział Nadzoru Pedagogicznego będzie chciał zebrać informacje o efektach prowadzonej z PDN współpracy).*

Dyrektor motywuje nauczycieli do rozwoju, uświadamia im, że doskonalenie zawodowe zgodnie z potrzebami szkoły jest ich ustawowym obowiązkiem (art. 6 pkt 3a KN), ocenia pracę nauczycieli z uwzględnieniem udziału w doskonaleniu zawodowym, **uświadamia nauczycielom, że osiągnięcia uczniów w dużej mierze zależą od ich pracy dydaktyczno-wychowawczej.**

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły

c) **prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i narad**

- wszelkie formy wewnętrznego doskonalenia zawodowego nauczycieli, prowadzone zgodnie ze szkolną organizacją doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- szkolenia dla nauczycieli podczas rady pedagogicznej prowadzonych przez osoby z zewnątrz lub przez nauczycieli szkoły, w tym pedagoga/psychologa,
- narady/konferencje organizowane przez dyrektora poświęcone określonej tematyce, mające na celu wspomaganie nauczycieli, w tym rozwijanie ich kompetencji.

Udział nauczycieli w doskonaleniu zawodowym powinien być przez dyrektora oceniany jako realizacja formy nadzoru pedagogicznego – wspomaganie (wnioski z nadzoru, rekomendacje), z uwzględnieniem efektów doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły, które powinny przełożyć się na podniesienie jakości pracy szkoły, w tym jakości i efektywności prowadzenia zajęć edukacyjnych i pracy z uczniem, a to z kolei powinno zaowocować wyższymi wynikami egzaminu zewnętrznego.

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (podejmowane działania)

Ad. 3. Czy w roku szkolnym 2022/2023 podjęto wszelkie możliwe działania, by dobrze przygotować ósmoklasistów/maturzystów/zawodowców do ich egzaminów?

Niżej przedstawiono wybrane działania, ukierunkowane na przygotowanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, które powinny mieć miejsce w każdej szkole:

- Nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych/zespół nauczycieli dokonali analizy wyników egzaminu zewnętrznego swoich uczniów, który odbył się w roku 2022, również w **kontekście wniosków i rekomendacji** znajdujących się w sprawozdaniach z egzaminu ogłoszonych na stronie internetowej OKE/CKE;

Na stronie OKE w Poznaniu, **dla każdego przedmiotu egzaminacyjnego**, zaprezentowano odpowiednio:

- Egzamin ósmoklasisty: *Osiągnięcia uczniów kończących VIII klasę szkoły podstawowej*, w tym szczegółową analizę zadań egzaminacyjnych oraz **wnioski i rekomendacje** przydatne dla nauczycieli do planowania pracy dydaktycznej (*slajd 15, 16*)
- Egzamin maturalny: *Sprawozdanie za 2022 województwo lubuskie*, w tym szczegółową analizę zadań egzaminacyjnych oraz **wnioski i rekomendacje** przydatne dla nauczycieli do planowania pracy dydaktycznej (*slajd 17, 18*)

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (podejmowane działania)

Informacje o przebiegu i wynikach egzaminu ósmoklasisty w roku 2022, sprawozdania dla poszczególnych przedmiotów **na stronie OKE w Poznaniu:**

https://www.oke.poznan.pl/cms,6224,informacje_o_wynikach_egzaminu_osmoklasisty_2022.htm

egzamin ósmoklasisty

- › powtórz z nami
- › Informacje
- › Informatory
- › Terminy
- › Procedury - informacja o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu
- › Arkusze
- › Zwolnienia z egzaminu
- › Arkusze próbne i schematy oceniania
- › Materiały ćwiczeniowe
- › Wyniki i analizy

egzamin maturalny

egzamin zawodowy

egzamin ekstermistyczne

- w woj. wielkopolskim - [pobierz ...](#)
- w woj. zachodniopomorskim - [pobierz ...](#)
- prezentacja - [pobierz ...](#)

OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW KOŃCZĄCYCH VIII KLASĘ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Osiągnięcia uczniów kończących VIII klasę szkoły podstawowej w roku 2022:

- Język polski:
 - w kraju - [pobierz ...](#)
 - w woj. lubuskim - [pobierz ...](#)
 - w woj. wielkopolskim - [pobierz ...](#)
 - w woj. zachodniopomorskim - [pobierz ...](#)
- Matematyka:
 - w kraju - [pobierz ...](#)
 - w woj. lubuskim - [pobierz ...](#)
 - w woj. wielkopolskim - [pobierz ...](#)
 - w woj. zachodniopomorskim - [pobierz ...](#)
- Języki obce:
 - w kraju - [pobierz ...](#)
 - w woj. lubuskim - [pobierz ...](#)
 - w woj. wielkopolskim - [pobierz ...](#)
 - w woj. zachodniopomorskim - [pobierz ...](#)

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (podejmowane działania)

Sprawozdanie z egzaminu ósmoklasisty: Język polski - wnioski rekomendacje (fragment z opracowania CKE)

- doskonalic umiejętność czytania ze zrozumieniem poprzez pracę z wybranymi fragmentami tekstów literackich, ze szczególnym uwzględnieniem utworów literackich należących do dramatu, w tym doskonalenie umiejętności wyszukiwania informacji zarówno w tekście głównym, jak i w tekście pobocznym,
- kształtować umiejętność argumentowania poprzez odwołanie się do przykładów z utworów literackich, w tym szczególnie z lektur obowiązkowych,
- doskonalic umiejętność odczytywania sensów dosłownych i przenośnych wypowiedzi,
- kształcić umiejętności językowe w taki sposób, aby umożliwić uczniom posługiwanie się szerokim zakresem środków językowych, a zatem doskonalic umiejętności budowania różnorodnych typów wypowiedzi, wprowadzać ćwiczenia służące kształtowaniu umiejętności budowania zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie, ze szczególnym uwzględnieniem interpunkcji w tego typu wypowiedzeniach
- doskonalic umiejętność odczytywania tekstów ikonicznych oraz umiejętność szukania powiązań między takimi tekstami a tekstami pisanym

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (podejmowane działania)

Informacje o przebiegu i wynikach egzaminu maturalnego w roku 2022, sprawozdania dla poszczególnych przedmiotów **na stronie OKE w Poznaniu:**

https://www.oke.poznan.pl/cms,6234,informacje_o_wynikach_egzaminu_maturalnego_2022.htm

» Opłata za egzamin maturalny
» Arkusze
» Wyniki i analizy
» Raporty do 2017 roku
egzamin zawodowy
egzaminy eksternistyczne
kursy zawodowe - zgłoszenie
serwis egzaminatorów
serwis uczniów i absolwentów
serwis SAMORZĄDÓW
apostille / uwierzytelnienia
WYNIKI - mapy
egzaminy - archiwum
» Strona główna

SPRAWOZDANIE Z EGZAMINU MATURALNEGO W 2022 ROKU

KRAJ	LUBUSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
Sprawozdanie ogólne	Sprawozdanie ogólne	Sprawozdanie ogólne	Sprawozdanie ogólne
Język polski	Język polski	Język polski	Język polski
Matematyka	Matematyka	Matematyka	Matematyka
Język francuski	Język francuski	Język francuski	Język francuski
Język angielski	Język angielski	Język angielski	Język angielski
Język hiszpański	Język hiszpański	Język hiszpański	Język hiszpański
Język niemiecki	Język niemiecki	Język niemiecki	Język niemiecki
Język rosyjski	Język rosyjski	Język rosyjski	Język rosyjski
Język włoski	Język włoski	Język włoski	Język włoski
Biologia	Biologia	Biologia	Biologia
Chemia	Chemia	Chemia	Chemia
Fizyka	Fizyka	Fizyka	Fizyka
Geografia	Geografia	Geografia	Geografia
Historia	Historia	Historia	Historia
Informatyka	Informatyka	Informatyka	Informatyka
Przedmioty humanistyczne	Przedmioty humanistyczne	Przedmioty humanistyczne	Przedmioty humanistyczne
Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o społeczeństwie
Język białoruski, ukraiński, litewski i kaszubski	-	Język ukraiński	Język ukraiński

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (podejmowane działania)

Sprawozdanie z egzaminu maturalnego; Matematyka- wnioski rekomendacje (fragment z opracowania CKE)

- Na poziomie podstawowym największej trudności na egzaminie z matematyki nadal sprawiają maturzystom zadania wymagające uzasadnienia prawdziwości tezy. Zadania wymagające przeprowadzenia rozumowania i przytoczenia poprawnej argumentacji są znacznie częściej od innych pomijane, a wśród tych zdających, którzy podejmują próbę ich rozwiązania, jest niemała grupa wnioskujących o prawdziwości tezy na podstawie sprawdzenia poprawności dla kilku wybranych wartości liczbowych. Często też zdający pomijają istotną część rozumowania lub nie podają jakiegokolwiek komentarza w kluczowych miejscach przedstawianego uzasadnienia.
- Na względnie niski wynik egzaminu maturalnego z matematyki najczęściej znacząco wpływa brak sprawności rachunkowej oraz problemy z poprawnym wykonywaniem obliczeń rachunkowych. Wielu maturzystów często nie potrafi właściwie zinterpretować uzyskanych wyników, ujawniając brak zrozumienia pojęć i funkcjonalnego operowania obiektami matematycznymi.

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (**podjęmowane działania**)

Nauczyciele bezwzględnie powinni korzystać z opracowania CKE (analizy, wniosków, rekomendacji), dokonując analizy wyników egzaminu zewnętrznego uzyskanych przez uczniów szkoły w 2022 r. oraz informować dyrektora o wnioskach i rekomendacjach ustalonych na podstawie przeprowadzonej analizy oraz działaniach zaplanowanych do wdrożenia w pracy z uczniami szkoły w bieżącym roku szkolnym, w tym z uczniami klas końcowych (VIII SP/IV LO);

- Nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych/zespół nauczycieli na początku roku szkolnego w klasach końcowych przeprowadzili zaplanowane w szkole diagnozy przedmiotowe (*nie są oceniane, ich celem jest ustalenie tych zagadnień, nad którymi w szczególności trzeba popracować w kontekście wymagań egzaminacyjnych*), zaplanowali formy i metody pracy, w tym sposoby udzielania wsparcia uczniom mającym trudności edukacyjne;
- Uczniom objętym pomocą psychologiczno-pedagogiczną nauczyciele udzielają odpowiedniej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz organizuje się zajęcia: dydaktyczno-wyrównawcze, rozwijające umiejętności uczenia się, związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, rozwijające uzdolnienia oraz inne zajęcia specjalistyczne;

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (**podejmowane działania**)

- Nauczyciele **szkół podstawowych** pracują z uwzględnieniem wymagań edukacyjnych, o których mowa w rozporządzeniu MEiN z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu ósmoklasisty przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024;
- Nauczyciele **szkół ponadpodstawowych** znają wymagania egzaminacyjne, o których mowa w rozporządzeniu MEiN z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024;
- W szkole zaplanowano i przeprowadzono próbny egzamin ósmoklasisty/maturalny (wyłącznie w celu informacyjnym i diagnostycznym), uczniowie otrzymali rzetelną informację zwrotną pomocną w przygotowaniu się do egzaminu ósmoklasisty/maturalnego (**warto pamiętać: jest niedopuszczalne, by nauczyciel zniechęcał ucznia lub uniemożliwił mu przystąpienie do egzaminu maturalnego**);
- Szkoła planując pracę i przygotowując uczniów do egzaminu zewnętrznego korzysta z materiałów zamieszczanych na stronie internetowej CKE, w tym np. taki materiał dla szkół ponadpodstawowych, jak: **Wnioski z badań diagnostycznych przeprowadzonych w marcu i grudniu 2022 r.**

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (podejmowane działania)

- Uczniom poszczególnych klas, dla których w wyniku kwalifikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni kontynuowanie nauki w klasie programowej wyższej (i tym samym ukończenie szkoły) – szkoła w miarę możliwości, stwarza szansę uzupełnienia braków (p. 14 roz. w sprawie o.k.p.) *(warto pamiętać: szkoła nie może organizować egzaminów, których nie przewidują przepisy prawa)*;
- Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły sprawowany w pierwszym półroczu br. szkolnego został ukierunkowany na terminowość i efektywność realizacji postawy programowej przedmiotów egzaminacyjnych w klasach kończących szkołę;
- Po zakończeniu pierwszego półrocza (art. 69 ust. 8 u.p.o.) dyrektor przedstawił radzie pedagogicznej informacje o działalności szkoły, w tym działaniach podjętych w celu jak najlepszego przygotowania uczniów do egzaminu zewnętrznego oraz ogólne wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w pierwszym półroczu;
- Rada pedagogiczna korzysta ze swoich kompetencji w zakresie ustalania sposobu wykorzystania wniosków z nadzoru pedagogicznego (wewnętrznego i zewnętrznego) w celu doskonalenia pracy szkoły (art.70 ust. 1 pkt 6 u.p.o.), przez co ustalono do realizacji w drugim półroczu br. szkolnego dodatkowe działania (modyfikację prowadzonych), mających na celu jak najlepsze przygotowanie uczniów klas VIII SP/IV LO do egzaminu zewnętrznego;
- Podjęto w szkole wszelkie czynności organizacyjne związane z przeprowadzeniem egzaminu zewnętrznego w roku 2023.

Przygotowywanie uczniów do egzaminu zewnętrznego, a odpowiedzialność dyrektora szkoły (**podjęmowane działania**)

Lubuski Kurator Oświaty oraz Wydział Nadzoru Pedagogicznego **zapraszają** dyrektorów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do udziału w **konferencji** pod nazwą „**Jak uczyć, żeby nauczyć**”.

Konferencja organizowana jest w ramach *Programu działań* Lubuskiego Kuratora Oświaty w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w obszarze doskonalenia zawodowego nauczycieli, *ukierunkowanych na podnoszenie efektów kształcenia w szkołach województwa lubuskiego.*

Konferencja w trybie on-line odbędzie się w dniu **05 kwietnia 2023 r.** w godzinach od 10.00 do 13.00

Rejestracja na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim

Zakładka: Na skróty >konferencje <http://ko-gorzow.edu.pl/konferencje/>

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych - wybrane zagadnienia

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych - wybrane zagadnienia

- USTAWA Z DNIA 14 GRUDNIA 2016 R. PRAWO OŚWIATOWE – ROZDZIAŁ 6
 - kryteria i zasady rekrutacji

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI Z DNIA 18 LISTOPADA 2022 R. W SPRAWIE PRZEPROWADZANIA POSTĘPOWANIA REKRUTACYJNEGO ORAZ POSTĘPOWANIA UZUPEŁNIAJĄCEGO DO PUBLICZNYCH PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ, PLACÓWEK I CENTRÓW
 - sposób przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych - wybrane zagadnienia

Art. 134. 1. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a–c, przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) posiadają świadectwo ukończenia szkoły podstawowej;
- 2) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – posiadają zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1175);

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych 2023

WAŻNE TERMINY:

- **15 maja - 21 czerwca:** złożenie wniosku o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej wraz z dokumentami (z wyłączeniem szkół wymagających od kandydatów szczególnych indywidualnych predyspozycji oraz szkół i oddziałów prowadzących szkolenie sportowe)
- **15 maja - 21 lipca:** Wydanie przez szkołę prowadzącą kształcenie zawodowe skierowania na badanie lekarskie
- **23 czerwca - 10 lipca:** uzupełnienie wniosku o przyjęcie do szkoły o zaświadczenie o wynikach egzaminu ósmoklasisty oraz złożenie nowego wniosku, w tym zmiana przez kandydata wniosku o przyjęcie, z uwagi na zamianę szkół, do których kandyduje
- **17 lipca:** podanie do publicznej wiadomości przez komisję rekrutacyjną listy **kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych**
- **17 lipca - 20 lipca:** potwierdzenie przez rodzica kandydata woli podjęcia nauki (złożenie oryginałów świadectwa ukończenia szkoły, zaświadczenia o wynikach egzaminu, w przypadku kandydatów do szkół kształcenia branżowego – zaświadczenia o braku przeciwwskazań do wykonywania wybranego zawodu)
- **21 lipca:** podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych

Kandydaci do szkół prowadzących kształcenie branżowe – badania lekarskie

Organizacja kształcenia pracowników młodocianych

Art. 117 ust. 2c UPO

Organizacja kształcenia pracowników młodocianych

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, pracodawca zatrudniający młodocianych pracowników w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu:

- 1) kieruje ich na doksztalcanie teoretyczne do branżowej szkoły I stopnia albo
- 2) kieruje ich na doksztalcanie teoretyczne do centrum kształcenia zawodowego lub do szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe realizowane w formie turnusu doksztalcania teoretycznego młodocianych, zgodnie z przepisami w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, albo
- 3) organizuje doksztalcanie teoretyczne we własnym zakresie.

W przypadku skierowania młodocianego na doksztalcanie teoretyczne do branżowej szkoły I stopnia przytoczone wyżej rozporządzenie Rady Ministrów, w odniesieniu do uczniów – młodocianych pracowników, **nakłada na szkołę obowiązek zapewnienia im doksztalcania teoretycznego.**

W przypadku, gdy szkoła nie ma możliwości zrealizowania kształcenia zawodowego teoretycznego, uczniowie będący młodocianymi pracownikami kierowani są przez szkołę do centrum kształcenia zawodowego na turnus doksztalcania teoretycznego w zakresie danego zawodu, gdzie odbywają kształcenie zawodowe teoretyczne.

Realizacja turnusów dokształcania młodocianych pracowników w r. szk. 2022/2023 na przykładzie Zespołu Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Zielonej Górze

nasza SZKOŁA
to nasi UCZNIOWIE

ZSiPKZ
SZKOŁA
PROFESYJALISTÓW

„Kształcenie pracowników młodocianych
w roku szkolnym 2022_2023”

ozsi@zsi.gov.pl

tel. 41 730 08

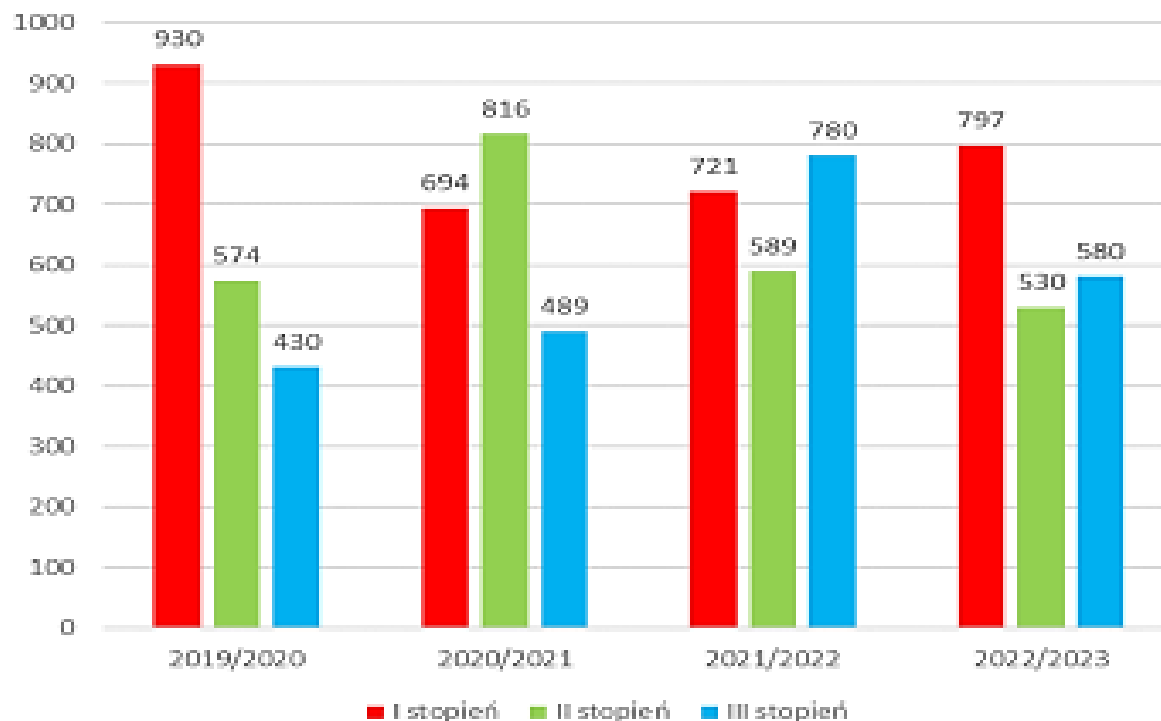
Dobroszewska 66
Zielona Góra

www.zsi.gov.pl

Organizacja kształcenia pracowników młodocianych

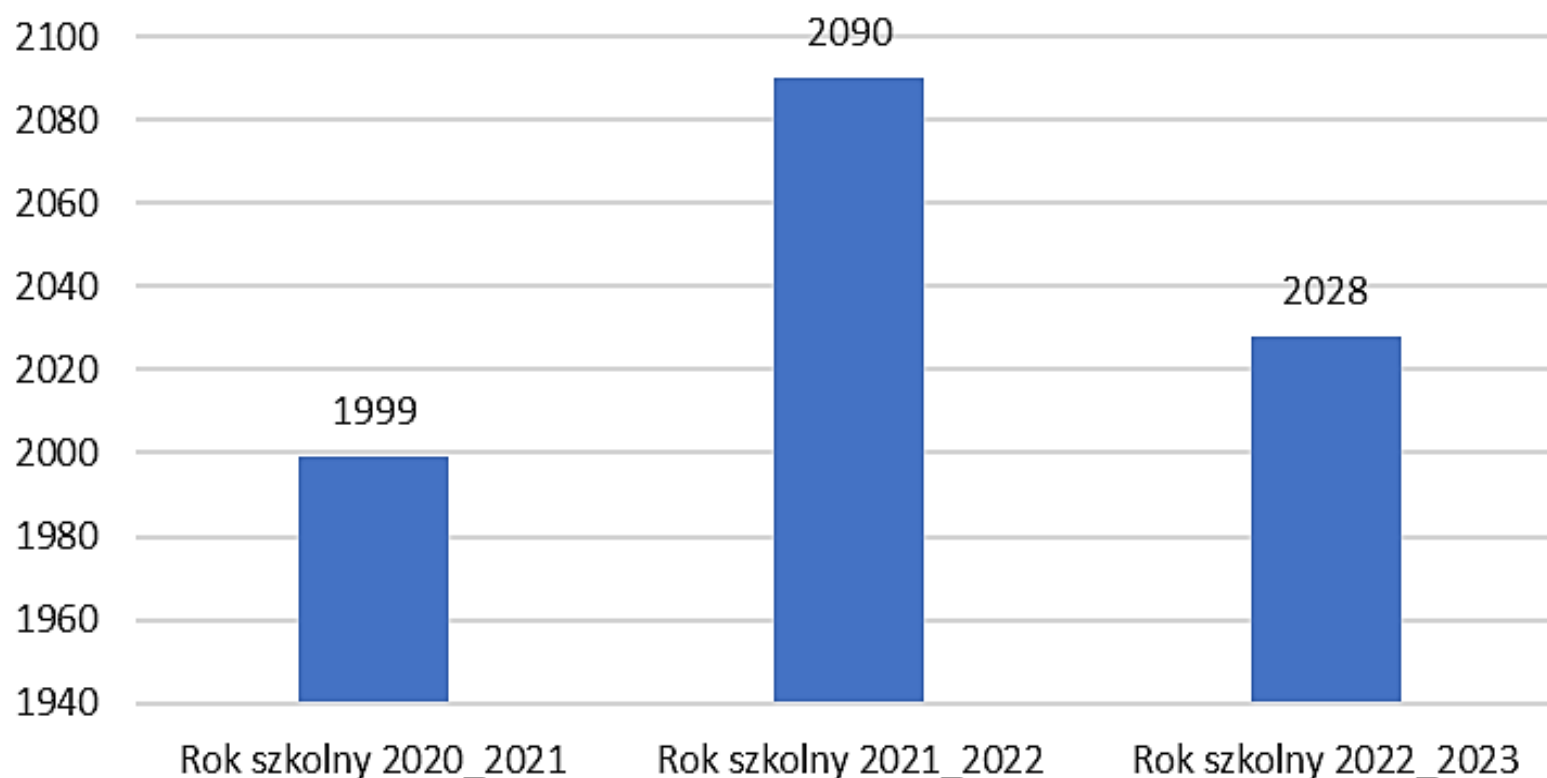
Kształcenie pracowników młodocianych w CKZ w ZSiPKZ w Zielonej Górze

Organizacja kształcenia pracowników młodocianych

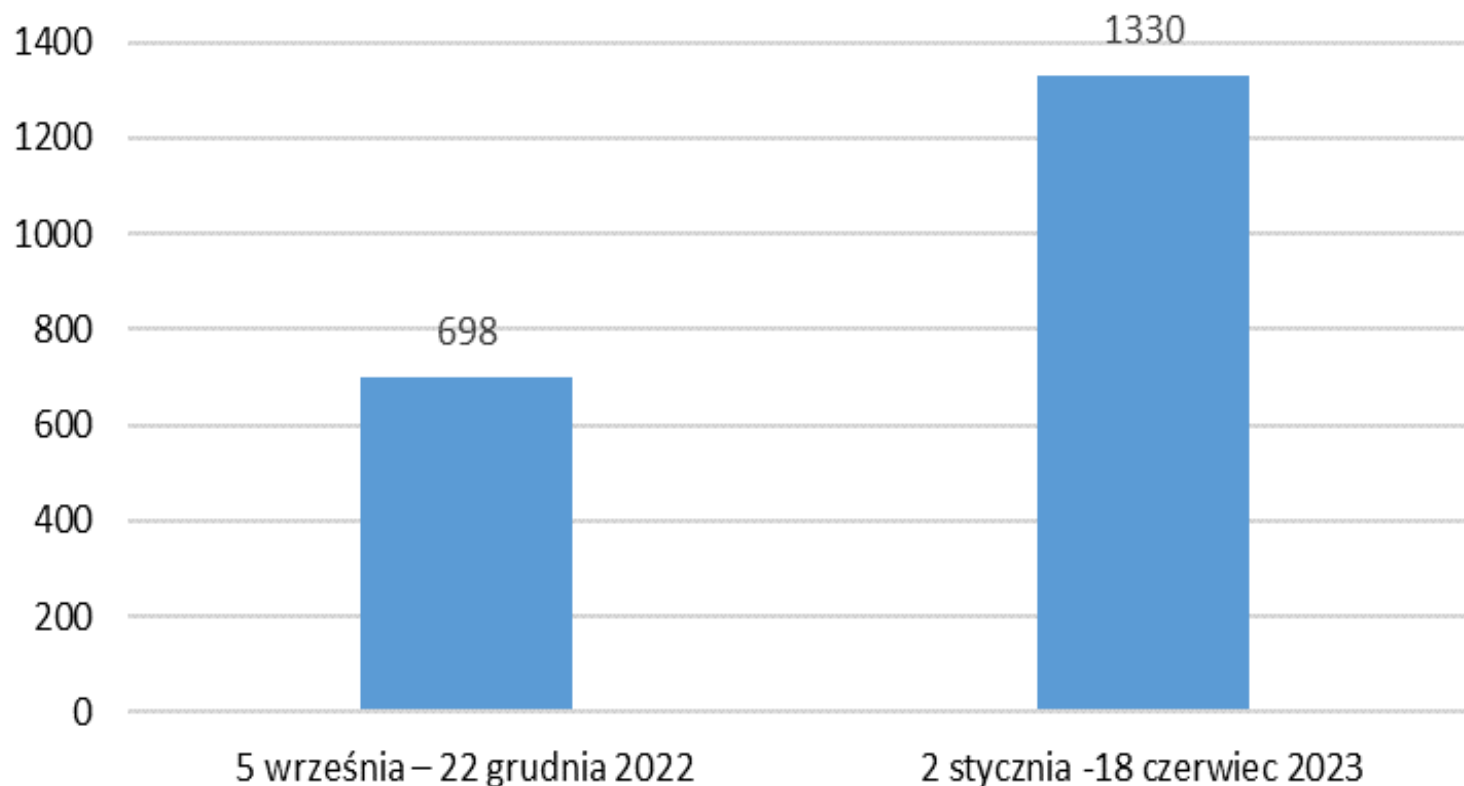
Ilość przeszkolonych pracowników młodocianych w latach 2020_2023

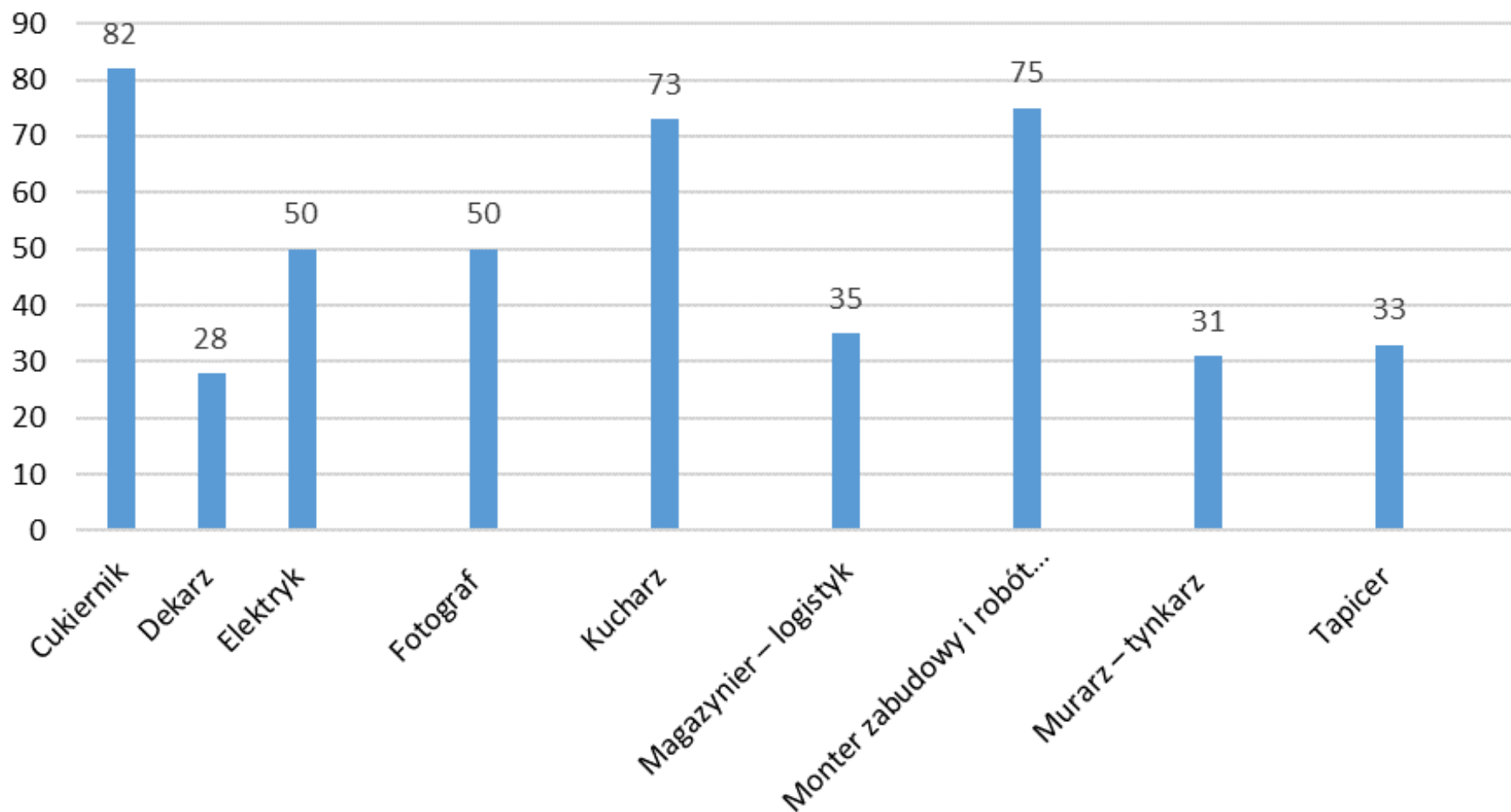
Organizacja kształcenia pracowników młodocianych

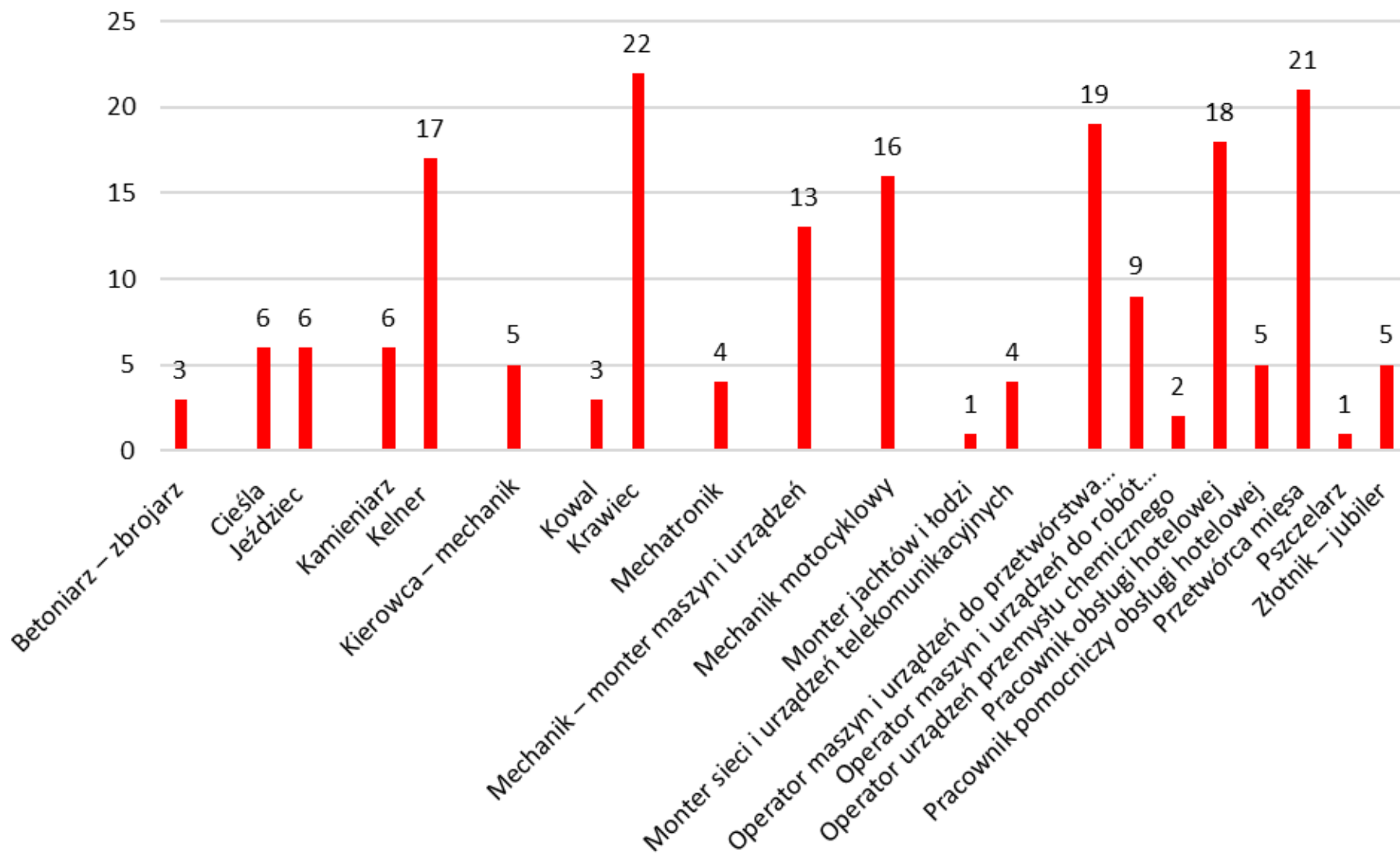
Ilość pracowników młodocianych biorących udział
w doksztalcaniu w roku szkolnym 2022_2023

Organizacja kształcenia pracowników młodocianych

Organizacja kształcenia pracowników młodocianych

Organizacji turnusów w zawodach niszowych

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, liczba młodocianych pracowników uczestniczących w turnusie organizowanym przez publiczną szkołę lub publiczne centrum kształcenia zawodowego wynosi co najmniej 20.

Za zgodą organu prowadzącego liczba młodocianych pracowników uczestniczących w turnusie może być mniejsza niż 20. Przepis ten nie ma zastosowania do niepublicznej szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe lub niepublicznego centrum kształcenia zawodowego.

Zaproszenie

Lubuski Kurator Oświaty, Narodowa Agencja Programu Erasmus+ I Europejskiego Korpusu Solidarności oraz Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze serdecznie zapraszają na konferencję pn. Lubuskie Inspiracje Projektowe „Inspirujemy siebie i innych”.

Konferencja odbędzie się w dniu **13 kwietnia 2023 r.**, w godz. 9.00 – 14.45 w Regionalnym Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze, ul. Sienkiewicza 11.

REJESTRACJA będzie prowadzona do dnia 12 kwietnia 2023 r., do godz. 10.00 na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim, zakładka ***Na skróty – Konferencje*** <http://ko-gorzow.edu.pl/konferencje/>.

Zmiany w przepisach prawa oświatowego

Zmiany w przepisach, jakie miały miejsce od września 2022 r.:

- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 września 2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. z 2022 r. poz. 1914) – zastąpienie dotychczasowego rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli z uwagi na reformę systemu awansu zawodowego nauczycieli;
- ustawa z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2089) – zmiana wzoru zwrotu rodzicom kosztów jednorazowego przewozu dzieci niepełnosprawnych do jednostek systemu oświaty;
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 września 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków (Dz. U. z 2022 r. poz. 2049) – zmiany w zakresie wydawania duplikatów oraz nowe wzory dokumentów;

Zmiany w przepisach prawa oświatowego

- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r. poz. 2103) – **określenie języków obcych nowożytnych, z których uczeń z Ukrainy może przystąpić do egzaminu ósmoklasisty;**
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 listopada 2022 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół, placówek i centrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 2431) – **zastąpienie dotychczasowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół, placówek i centrów;**
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli szkół za granicą (Dz. U. z 2022 r. poz. 2692) – **zastąpienie dotychczasowego rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli szkół za granicą z uwagi na reformę systemu awansu zawodowego nauczycieli;**

Zmiany w przepisach prawa oświatowego

- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (Dz. U. z 2022 r. poz. 2767) – zastąpienie dotychczasowego rozporządzenia w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego z uwagi na reformę systemu awansu zawodowego nauczycieli;
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz. U. z 2022 r. poz. 2811) – określenie minimalnych wymagań (standardów) dla sprzętu komputerowego, w tym komputerów stacjonarnych, laptopów i tabletów, w który powinny być wyposażone szkoły;
- ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw Dz. U. z 2023 r. poz. 185) – przyjęcie regulacji dotyczących finansowania jednostek systemu oświaty z Funduszu Pomocy w 2023 r. na dzieci z Ukrainy oraz możliwości skreślenia z listy uczniów dziecka z Ukrainy; drobne zmiany w zakresie zatrudniania nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenia kompensacyjne;

Zmiany w przepisach prawa oświatowego

- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 stycznia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w publicznym przedszkolu, publicznej szkole podstawowej, publicznej szkole ponadpodstawowej oraz publicznej placówce (Dz. U. z 2023 r. poz. 108) – dostosowanie przepisów rozporządzenia w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w publicznym przedszkolu, publicznej szkole podstawowej, publicznej szkole ponadpodstawowej oraz publicznej placówce do reformy systemu awansu zawodowego nauczycieli (przede wszystkim usunięcie pozytywnej oceny dorobku zawodowego jako jednego z wymagań stawianych dyrektorom; pozytywna ocena dorobku zawodowego w okresie przejściowym nadal będzie stanowiła jedno z wymagań);
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 stycznia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 183) – szereg zmian dotyczących nazw branż, czy wprowadzenia nowych zawodów i likwidacji innych;

Zmiany w przepisach prawa oświatowego

- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2023 r. poz. 277) – zmiany wynikające z wprowadzenia do systemu oświaty okręgowych ośrodków wychowawczych, usunięcie ramowych planów nauczania szkół dla absolwentów dotychczasowego gimnazjum, uwzględnienie w ramach planach nauczania języka łacińskiego, zmiana treści ramowych planów nauczania;
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 312) – dodanie „języka łacińskiego” jako przedmiotu realizowanego na II etapie edukacyjnym, zmiany podstawy programowej przedmiotu „technika”, zastąpienie przedmiotu „podstawy przedsiębiorczości” przedmiotem „biznes i zarządzanie”;
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminu maturalnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 366) – dopuszczenie możliwości przystąpienia począwszy od roku szkolnego 2025/2026 do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego – języka ukraińskiego;

Zmiany w przepisach prawa oświatowego

- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2023 r. poz. 314) – dodanie „języka łaćńskiego” jako przedmiotu realizowanego na II etapie edukacyjnym, zastąpienie przedmiotu „podstawy przedsiębiorczości” przedmiotem „biznes i zarządzanie”;
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 365) – dopuszczenie możliwości przystąpienia począwszy od roku szkolnego 2025/2026 do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego – języka ukraińskiego;
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 24 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 352) – podwyższenie wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, zmiany w zakresie wykazu trudnych i uciążliwych warunków pracy.

Opiniowanie arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082, z 2022 r. poz. 655, z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w *sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli* (Dz. U. z 2019 r. poz. 502, z późn. zm.).

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

Zakres merytoryczny opinii Kuratora w przedmiocie zgodności z przepisami arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek:

- 1) realizacja ramowych planów nauczania;
- 2) podział uczniów na grupy, liczebność uczniów w oddziałach integracyjnych, specjalnych, terapeutycznych oraz innych określonych w prawie oświatowym;
- 3) zgodność zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami, zgodność przydziału zajęć edukacyjnych z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi;
- 4) posiadanie zgody organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku zatrudnienia nauczycieli (lub innych pracowników pedagogicznych) bez wymaganych kwalifikacji;
- 5) respektowanie innych przepisów prawa dotyczących organizacji pracy przedszkola, szkoły lub placówki.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. *w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli:*

1. (§ 17. 1.) **Arkusze organizacji przedszkola** określa:
 - 1) liczbę nauczycieli ogółem, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze;
 - 2) imię, nazwisko, stopień awansu zawodowego i kwalifikacje poszczególnych nauczycieli oraz liczbę godzin prowadzonych przez nich zajęć;
 - 3) liczbę nauczycieli, o których mowa w art. 9d ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w podziale na stopnie awansu zawodowego;
 - 4) liczbę pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, oraz etatów przeliczeniowych;
 - 5) liczbę pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

2. (§ 17. 2.) **Arkusze organizacji przedszkola** poza informacjami, o których mowa w pkt 1, określa w szczególności:
 - 1) liczbę oddziałów;
 - 2) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach;
 - 3) tygodniowy wymiar zajęć religii, zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, jeżeli takie zajęcia są w przedszkolu prowadzone;
 - 4) czas pracy przedszkola oraz poszczególnych oddziałów;
 - 5) ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący przedszkole, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

3. (§ 17. 3.) **Arkusze organizacji szkoły** określa:

- 1) liczbę nauczycieli ogółem, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze;
- 2) imię, nazwisko, stopień awansu zawodowego i kwalifikacje poszczególnych nauczycieli oraz liczbę godzin prowadzonych przez nich zajęć;
- 3) liczbę nauczycieli, o których mowa w art. 9d ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w podziale na stopnie awansu zawodowego;
- 4) liczbę pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, oraz etatów przeliczeniowych;
- 5) liczbę pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

4. (§ 17. 4.) **Arkusze organizacji szkoły** oprócz informacji, o których mowa w pkt 3, określa w szczególności:
- 1) liczbę oddziałów poszczególnych klas;
 - 2) liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach;
 - 3) dla poszczególnych oddziałów:
 - a) tygodniowy lub semestralny wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w tym godzin zajęć prowadzonych w grupach,
 - b) tygodniowy wymiar godzin zajęć: religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego i nauki własnej historii i kultury, nauki geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, sportowych w oddziałach i szkołach sportowych oraz w oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego, jeżeli takie zajęcia są prowadzone w szkole,

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

- c) tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
- d) wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- e) wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący szkołę może dodatkowo przyznać w danym roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych, w szczególności dodatkowych zajęć edukacyjnych, i zajęć z języka migowego lub na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- f) wymiar i przeznaczenie godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego,
- g) tygodniowy lub semestralny wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły;

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

- 4) ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli;
- 5) liczbę uczniów korzystających z opieki świetlicowej, liczbę godzin zajęć świetlicowych oraz liczbę nauczycieli prowadzących zajęcia świetlicowe;
- 6) liczbę godzin zajęć świetlicowych oraz zajęć opiekuńczych i wychowawczych w internacie;
- 7) liczbę godzin pracy biblioteki szkolnej.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

5. (§ 17. 5.) **Arkusze organizacji szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny**, określa także szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w tym oddziale, w tym:
- 1) liczbę nauczycieli ogółem, w tym zajmujących stanowiska kierownicze;
 - 2) imię, nazwisko, stopień awansu zawodowego i kwalifikacje poszczególnych nauczycieli oraz liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli, a także liczbę etatów przeliczeniowych tych nauczycieli;
 - 3) liczbę nauczycieli, o których mowa w art. 9d ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w podziale na stopnie awansu zawodowego;
 - 4) liczbę pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, oraz liczbę etatów przeliczeniowych tych pracowników;
 - 5) liczbę pracowników zajmujących stanowiska kierownicze oraz liczbę etatów przeliczeniowych tych pracowników.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

6. (§ 17. 6.) **Arkusze organizacji szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, oprócz informacji**, o których mowa w pkt 5, określa w szczególności:
- 1) liczbę oddziałów przedszkolnych;
 - 2) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach przedszkolnych;
 - 3) tygodniowy wymiar zajęć religii, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, jeżeli takie zajęcia są prowadzone w oddziale przedszkolnym;
 - 4) czas pracy poszczególnych oddziałów przedszkolnych;
 - 5) ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę podstawową, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

7. **Arkusze organizacji placówki** określa w szczególności:

- 1) liczbę pracowników placówki, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze;
- 2) liczbę godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący;
- 3) liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli i wychowawców.

8. **Arkusze organizacji szkolnego schroniska młodzieżowego** określa w szczególności:

- 1) okres działalności schroniska;
- 2) liczbę pracowników schroniska;
- 3) liczbę miejsc noclegowych w schronisku;
- 4) liczbę wykorzystanych miejsc noclegowych w poprzednim roku szkolnym;
- 5) planowaną liczbę miejsc noclegowych dla dzieci i młodzieży w danym roku szkolnym.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

- 9. Arkusz organizacji poradni psychologiczno-pedagogicznej** określa w szczególności:
 - 1) liczbę pracowników poradni, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze;
 - 2) ogólną liczbę godzin zajęć finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący.

- 10. Arkusz organizacji biblioteki pedagogicznej** określa w szczególności:
 - 1) liczbę pracowników biblioteki, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze;
 - 2) ogólną liczbę godzin pracy biblioteki finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

W przypadku **zespołu przedszkoli, szkół lub placówek** dyrektor tego zespołu opracowuje arkusz organizacji dla każdego przedszkola, szkoły lub placówki, które wchodzi w skład tego zespołu.

Przepis opracowania arkusza organizacji szkoły **nie dotyczy** dyrektorów **szkół niepublicznych**. Jeśli organ prowadzący szkołę zdecyduje, że dyrektor ma opracować projekt arkusza, to tryb sporządzenia, warunki zatwierdzenia dobrze jest uregulować w statucie szkoły.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 21/2020 Lubuskiego Kuratora Oświaty z dnia 1 kwietnia 2020 r. w sprawie wprowadzenie procedury opiniowania arkuszy organizacji przedszkoli, szkół i placówek - **§ 8. Zasady opiniowania arkuszy:**

- Organ prowadzący przedszkole, szkołę lub placówkę przedkłada **w formie elektronicznej** Kuratorowi do zaopiniowania arkusz organizacji publicznego przedszkola, szkoły lub placówki (obejmujący w szczególności **kwalifikacje poszczególnych nauczycieli** oraz **wyjaśnienie skrótów i symboli** występujących w arkuszu) wraz z kopiami odpowiednio **szkolnych planów nauczania, tygodniowych lub semestralnych rozkładów** ze wskazaniem oddziałów, dla których zostały ustalone – w terminie **nie później niż 10 dni roboczych przed dniem 20 maja** danego roku.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

- Jeżeli w arkuszu zostały stwierdzone nieprawidłowości, wizytator wskazuje je w piśmie, przekazywanym do organu prowadzącego. Określające nieprawidłowości uwagi wraz z uzasadnieniem (obejmującym w szczególności wskazanie podstawy prawnej), formułowane są w odniesieniu do każdego przedszkola, szkoły lub placówki.
- Opinia Kuratora w sprawie arkusza organizacji przedszkola lub szkoły wydawana jest, w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania arkusza, nie później jednak niż do dnia 20 maja danego roku. Opinia Kuratora w sprawie arkusza organizacji placówki wydawana jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania arkusza.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

- W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola do dnia 30 września opinia Kuratora dotycząca wprowadzonych zmian jest wydawana w terminie 4 dni roboczych od dnia ich otrzymania.
- W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji placówki opinia Kuratora jest wydawana w terminie 14 dni od dnia otrzymania zmian.
- Zmieniony arkusz należy przesłać **wraz z pismem przewodnim opisującym zmiany wprowadzone do zatwierdzonego arkusza.**

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

- **Wszystkie zmiany w arkuszu organizacji szkoły lub placówki, zatwierdzonym przez organ prowadzący w czerwcu, wprowadza się aneksem.**
- W aneksie do arkusza organizacji szkoły/placówki **należy uwzględnić uwagi** zawarte w **opinii Lubuskiego Kuratora Oświaty** do arkusza organizacji szkoły/placówki.
- Zmiany wprowadzone do 30 września podlegają opiniowaniu przez zakładowe organizacje związkowe (art. 110 ust. 5 ustawy *Prawo oświatowe*).
- Organ prowadzący szkołę zatwierdza wprowadzone przez dyrektora szkoły zmiany, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny (art. 110 ust. 5 upo).

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

Uwagi do arkuszy organizacji wynikające z najczęściej występujących nieprawidłowości:

- **Zapisy w arkuszu i w załącznikach powinny być czytelne**, zarówno w zakresie treści, jak i formy.
- **Informacje o kwalifikacjach** nauczycieli **powinny być pełne i wyczerpujące**, tak aby można było stwierdzić bez wątpliwości, że nauczyciel posiada kwalifikacje do prowadzenia określonych zajęć.
- **Tygodniowy rozkład zajęć** powinien być zgodny z odpowiednim dla danego typu szkoły ramowym planem nauczania.
- **Zmiany w arkuszu** należy przesłać wraz z **pismem przewodnim wskazującym zmiany** wprowadzone do zatwierdzonego arkusza.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

KURATORIUM

OŚWIATY

W GORZOWIE
WIELKOPOLSKIM

Należy:

- stosować nazwy obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, zgodnie z tygodniowym rozkładem zajęć,
- umieszczać legendę w przypadku zastosowania skrótów lub innych oznaczeń w arkuszu,
- dołączać tygodniowe rozkłady zajęć,
- planować liczbę oraz formę zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z potrzebami szkoły,
- przydzielać zajęcia rewalidacyjne zgodnie z rodzajem niepełnosprawności,
- sprawdzać zgodność liczby godzin przydzielonych nauczycielom, ujętych w arkuszu organizacji z liczbą godzin wykazaną w załączniku do arkusza,
- podawać informacje o przeznaczeniu godzin do dyspozycji dyrektora szkoły zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- w tygodniowych rozkładach zajęć oraz samym arkuszu wyodrębniać zwiększone liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz ich przeznaczenie,

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

- podawać informacje o liczbie:
 - dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej,
 - godzin zajęć świetlicy szkolnej,
 - godzin pracy biblioteki szkolnej,
- wskazywać w tygodniowym rozkładzie zajęć wymiar i przeznaczenie godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określonych w podstawie programowej.

Uwagi dotyczące opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, szkół i placówek

KURATORIUM

OŚWIATY

W GORZOWIE
WIELKOPOLSKIM

<http://ko-gorzow.edu.pl/opiniowanie-arkuszy-organizacji-szkol-i-placowek/>

Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim – Nadzór pedagogiczny – Procedury nadzoru pedagogicznego – Opiniowanie arkuszy organizacji szkół i placówek – Procedura postępowania w sprawie opiniowania arkuszy organizacji przedszkoli, szkół i placówek

Sprawy różne, komunikaty

Przemoc rówieśnicza – uwagi i rekomendacje

Odpowiedź na pytanie:

„Czy na pewno robimy wystarczająco dużo, by zapobiegać przemocy rówieśniczej?”

Apel do dyrektorów - rekomendacje:

- zintensyfikować działania, które będą służyć niwelowaniu przemocy w szkołach;
- pamiętać o ofiarach przemocy, nie tylko o agresorach;
- zwrócić uwagę na ważną rolę nauczyciela (np. wychowawcy) – obserwacja, prawidłowa diagnoza problemów uczniów i prowadzenie skutecznych działań;
- nie zapominać, że „Dziecko odzwierciedla stan (lęki, problemy) swojej rodziny...”;
- współpracować z ośrodkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- podejmować studia podyplomowe (nowe kierunki);
- korzystać z dostępnych materiałów np. Poradnik „Bezpieczna szkoła” (ORE).

Likwidacja i przekształcanie szkół i placówek – przypomnienie zasad.

Likwidacja lub przekształcanie szkoły/placówki publicznej następuje po podjęciu uchwały intencyjnej przez radę gminy/powiatu/województwa, złożeniu odpowiednio przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta/marszałka województwa wniosku do Lubuskiego Kuratora Oświaty o opinię w tej sprawie i po uzyskaniu pozytywnej opinii LKO.

Wszystko odbywa się zgodnie z art. 89 ustawy Prawo oświatowe i naszą procedurą znajdującą się na stronie www.ko-gorzow.edu.pl >Szkoly i organy > Procedury.

Likwidacje/przekształcenia jakie w naszym województwie **najczęściej** są **opiniowane przez LKO:**

- likwidacja szkoły podstawowej/placówki oświatowej (np. schronisko młodzieżowe)
- likwidacja ośmioklasowej szkoły z jednoczesnym utworzeniem szkoły filialnej z klasami I-III
- przekształcenie szkoły podstawowej przez likwidację oddziałów przedszkolnych
- przekształcenie przedszkola przez likwidację oddziału zamiejscowego (w prawie oświatowym obecnie nie ma pojęcia „oddział zamiejscowy”, dlatego jeżeli gdzieś jeszcze taki oddział funkcjonuje należy formalnie przeprowadzić procedurę przekształceniową dla przedszkola i zlikwidować taki oddział)
- zmiana siedziby szkoły/placówki (zmiana adresu)
- **utworzenie/likwidacja innej lokalizacji prowadzenia zajęć** dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (art. 39 ust. 7a upo).

Z propozycją prowadzenia zajęć poza szkołą (utworzenie innej lokalizacji) występuje często dyrektor szkoły, a zatem należy pamiętać, że musi w tej sprawie współpracować z organem prowadzącym, który powinien postąpić zgodnie z art. 89 upo. To samo dotyczy likwidacji prowadzenia zajęć w miejscu poza szkołą (w innej lokalizacji). Jeżeli zajęcia w innej lokalizacji mają być prowadzone/lub nie będą już prowadzone np. od września roku szkolnego 2023/2024, to wniosek do LKO w tej sprawie powinien trafić najpóźniej 28 lutego 2023 r.

Okres obowiązywania stopnia alarmowego BRAVO oraz CZARLI CRP.

Prezes Rady Ministrów, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632) przedłużył, na całym obszarze RP, okres obowiązywania stopnia alarmowego BRAVO oraz CZARLI CRP, które obowiązują do końca maja 2023 r.

Wprowadzenie stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP stanowi podstawę do realizacji przez organy administracji publicznej oraz kierowników służb i instytucji właściwych w sprawach bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego:

- 1) przedsięwzięć określonych przepisami wydanymi na podstawie ust. 5 albo 6, wynikających z ich kompetencji ustawowych;
- 2) przedsięwzięć i procedur zarządzania kryzysowego, jeżeli zostały przewidziane dla danego stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP w związku z wystąpieniem zdarzenia o charakterze terrorystycznym i nie zostały określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 albo 6. (art. 16, ust. 4 ww. ustawy)

Stanowisko MEiN ws. studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.

Dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020, tj. od dnia 1 października 2019 r., dla kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (tj. dla studiów oraz studiów podyplomowych) obowiązuje **nowy standard kształcenia** – rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2021 r., poz. 890 ze zm.)

Standard przewiduje odbycie przez uczestników studiów podyplomowych **zajęć dydaktycznych** oraz **praktyk zawodowych**. W programie studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela uczelnia ma obowiązek uwzględnić cały standard kształcenia.

Ponadto nie jest możliwe organizowanie przez uczelnię studiów podyplomowych dla nauczycieli w więcej niż jednym zakresie jednocześnie i takie studia podyplomowe nie mogą być uznane za nadające kwalifikacje do nauczania tych przedmiotów.

Sprawa realizacji godziny konsultacyjnej w czasie „okienka” nauczyciela

Z dniem 1 września 2022 r., do art. 42 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.) – dalej KN, dodano ust. 2f.

Stanowi on, że w ramach zajęć i czynności, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 KN, **nauczyciel jest obowiązany do dostępności w szkole w wymiarze 1 godziny tygodniowo**, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć – w wymiarze 1 godziny w ciągu 2 tygodni, w trakcie której, odpowiednio do potrzeb, **prowadzi konsultacje dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców**. Dyrektor, organizując pracę szkoły, powinien zadbać o **najkorzystniejsze dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli wykorzystanie czasu konsultacji**.

Obecność nauczyciela w szkole w czasie udziału uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych nie stanowi realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 42 ust. 2f KN, bowiem w takim przypadku nauczyciel jest wprawdzie dostępny w szkole, ale nie może w tym czasie prowadzić konsultacji dla uczniów (ciążą na nich obowiązek uczestnictwa w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych).

Konferencje

- ❑ **5 kwietnia 2023 r.** od 10.00 do 13.00 w trybie **on-line** odbędzie się konferencja dla dyrektorów szkół podstawowych i ponadpodstawowych pod hasłem „**Jak uczyć, żeby nauczyć**” w ramach *Programu działań Lubuskiego Kuratora Oświaty w obszarze doskonalenia zawodowego nauczycieli, ukierunkowanych na podnoszenie efektów kształcenia w szkołach województwa lubuskiego - rok szkolny 2022/2023.*
- ❑ **13 kwietnia 2023 r.** od 10.00 do 13.00 odbędzie się konferencja **on-line** dla dyrektorów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w zakresie *przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.*
- ❑ **13 kwietnia 2023 r.** , w godz. 9.00 – 14.45 w Regionalnym Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze, konferencja dla dyrektorów szkół „*Inspirujemy siebie i innych*” w ramach realizacji programu Erasmus +
- ❑ **27 kwietnia 2023 r.**, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gorzowie Wlkp., *Konferencja z zakresu zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej* skierowana do dyrektorów i nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych zajmujących się promocją zdrowia.

**Dziękuję
za uwagę**